

cu sensul 'calcul' și în alte câteva sensuri. Specializat este și sensul cuvîntului *răpusătul* 'copil născut înainte de vreme', care în graiurile românești înseamnă 'decedat', sens necunoscut la Novo Selo. Iată încă un număr de exemple caracteristic în această privință:

La Novo Selo

În graiurile românești din Bulgaria

vărğa 'semn, linie pe piele'

1. trei fire împletite împreună,

2. semne pe piele;

gluga 'glugă de coceni'

1. căciulă (glugă); 2. glugă de fin;

3. glugă de coceni;

budurói 'om mic și gras, grăsun'

gaură în ciutură;

joăia 'cergă'

1. foaie; 2. cergă;

minčinođika 'scîndură de la războiul de țesut de care se prinde pînza'

minčinoasă 'mincinoasă';

pivnica 'pivniță'

cameră;

păkura 'păcură'

ceva foarte negru sau turbure;

kr'asta 'partea de deasupra a pepenelui, care se taie și se aruncă'

1. creastă la păsări; 2. partea de deasupra a pepenelui, care se taie și se aruncă;

dop 'dop la pepene (tăietură de încercat dacă e copt ori nu)'

1. cep; 2. (fig.) om mic și gras;

pisoi 'vas adînc în care se pisează usturoi'

1. cotoi; 2. pisoi; 3. (dial.) vas în care se pisează usturoi.

14. În general, este greu să se stabilească cauzele care au determinat schimbările de sens. Așa, de exemplu, *guzgân* înseamnă în grai 'sperietoare', iar în limba română literară: 1. cîrțiță; 2. 'șobolan'. În lexicul satelor românești vecine cuvîntul este în general necunoscut. Numai o analiză semantică amănunțită poate stabili legăturile îndepărtate dintre sensurile proprii limbii române literare și sensul nou, cu care cuvîntul circula în graiul bulgar din Novo Selo. Exemplele ar putea fi înmulțite, dar și cele date sînt suficiente pentru a dovedi neîndoielnic că influența românească asupra graiului a avut loc pe căi diferite și complexe.

15. În cele ce urmează ne vom opri în treacăt asupra legăturilor sinonimice în care intră lexicul românesc împrumutat. Majoritatea cuvintelor împrumutate nu au sinonime în fondul lexical al graiului. Există însă o serie de cazuri în care se stabilesc relații sinonimice între împrumuturi și cuvintele proprii graiului, datorită, în primul rînd, transformărilor sau specializărilor de sens. Nu am întîlnit cazuri de sinonimie absolută. Amintim aici următoarele exemple: *cvek'e* 'floare' și *bobok* (< rom.) 'floare cu care se împodobesc fetele'; *grudva* 'bulgăre de pămînt nu prea mare' și *bolován* (< rom. 'bulgăre mare de pămînt'; *văr* 'vîrf', 'vîrf capului' și *bot* (< rom. 'vîrf acului' și 'bot la animale'; *dúpka* 'gaură la haină' și *gropán* (< rom.) 'groapă';